

Damir Šimić: Nebriga i opstrukcija nametnuta od državnih institucija otežava postupke istraživanja zločina komunizma

UTORAK, 10 RUJAN 2013 12:58

Iz tri masovne grobnice i tri pojedinačna groba na području općine Ljubuški ekshumirane su do sada 62 žrtve komunističkih zločina: Tomića njiva 28 žrtava, Bare 19 žrtava, Iza zgrade županijskog MUP-a 12 žrtava, Pregrađe 2, Studenci 1.

U nedjelju, na blagdan Male Gospe, u Ljubuškom je dostojanstveno pokopano 46 posmrtnih ostataka, a posmrtni ostaci dvojice identificiranih franjevaca - fra Martina Sopte i fra Slobodana Lončara predati su širokobriješkom samostanu, dok je tijelo Grge Marića predano obitelji Marić iz Posušja.

>>Ljubuški: Dostojanstveno pokopana 61 žrtva komunističkog režima

Zbog čega, zajedno sa ostalima, nisu pokopane i tijela žrtava pronađenih u masovnoj grobnici iza zgrade MUP-a (koja je bila minirana), upitali smo Vicu Nižića, pročelnika Povjerenstva za obilježavanje i uređivanje grobišta iz Drugog svjetskog rata i poraća na području Općine Ljubuški

-Dvanaest posmrtnih ostataka iz masovne grobnice iza zgrade županijskog MUP-a nismo pokapali zbog toga što je obitelj jedne žrtve koja je navodno tu ubijena zajamčila da su osigurali financije za identifikaciju pronađenih posmrtnih ostataka – kaže Nižić.

Uzorci svih posmrtnih ostataka iz grobnice Tomića njiva uzeti su na analizu na Medicinskom fakultetu u Mostaru pod vodstvom dr. Marije Definis Gojanović i preneseni na Medicinski fakultet u Splitu.

-Dosadašnjom analizom utvrđena su tri identiteta. Možda još bude rezultata jer mi ne odustajemo dok i posljednji iz svakog grobišta ne bude identificiran – istaknuo je Nižić.

Nižić: I unatoč sustavnoj blokadi i opstrukciji ne odustajemo

Pošto je DNK analiza postupak koji zahtjeva dosta novca a država se nije potrudila osigurati sustav, organizatori ovih aktivnosti muku muče kako započete aktivnosti privesti kraj. Međutim, i unatoč poteškoćama – ne odustaju.

-Budući da nemamo osiguran izvor financiranja, teško je prikupiti novac u kratkom roku da bi se odmah identificirali posmrtni ostaci iz svih grobišta. A žrtve opet imaju pravo na dostojan pokop, bile identificirane ili ne. Dakle, kako finansijska sredstva budu pristizala, takvom brzinom će se identifikacija dovršavati. Svako je tijelo iskopano po propisu i označeno brojevima da se zna gdje, kada i pod kojim je brojem pronađeno te ga se z bog toga nakon DNK analize u svakom trenutku može predati obitelji – navodi Nižić.

NAJNOVIJE NA PORTALU >>

- ▶ Damir Šimić: Nebriga i opstrukcija nametnuta od državnih institucija otežava postupke istraživanja zločina komunizma
- ▶ Josip Jović: Niska hrvatskih mučenika
- ▶ Vatreni danas protiv Južne Koreje
- ▶ Karamarko: Većina u vukovarskom Gradskom vijeću pokreće izmjene statuta i stavlja moratorij na uvođenje dvojezičnih natpisa
- ▶ Josipović i zamjenik Save Štrbca u srijedu na Baniji
- ▶ Meteorit Sutter's Mill na Zemlju donio sastojke života
- ▶ Davor Dankinić: Jugoslavenska 'plava trava zaborava' u neovisnoj Hrvatskoj (I. dio)
- ▶ HSP AS: Milanovic, Bauk, Sabo i HRT orkestirano obmanjuju javnost!
- ▶ Josipović: Smatram kako 'lex Perković' moramo uskladiti s onim što smo potpisali
- ▶ Viviane Reding: Hrvatska Vlada radi jako loše za Hrvatsku i njezin ugled

VIDEO: HENRY KISSINGER O BIH

Tweet

g +1 0

Nižić također navodi da osim potpore Općine Ljubuški i Vicepostulature, koja je prioritetsko osnovana s ciljem pronaleta i identifikacije svećenika žrtava Drugog svjetskog rata i porača, ali je u sklopu svojih aktivnosti proširila je djelovanje i na civilne žrtve rata te je pomagala i koordinirala osnivanje općinskih povjerenstava. Povjerenstvo nema potporu drugih institucija.

Pri tome navodi iznimno negativan primjer Županijskog odvjetništva iz kojeg nisu reagirali na činjenicu pronaleta masovnih grobnica, iako su po zakonu to bili dužni.

-Poslije donošenja odluke o iskapanju Tomića njive Povjerenstvo je se obratio Županijskom odvjetništvu koje uopće nije reagiralo na naše traženje i upozorenje da smo pronašli ljudske kosti. Jedino smo dobili usmeni odgovor samo vi tražite a mi ćemo šutjeti – zaključio je Vice Nižić.

Fra Miljenko Stojić: Odgovorili smo na poziv pape Ivana Pavla II. da Crkva popiše svoje mučenike

-Već od samog početka ubojstva 1945. Hercegovačka franjevačka provincija pokušala je doznaći što se točno dogodilo s njezinim pobijenim članovima. U tome joj je svesrdno pomagao tadašnji mjesni biskup dr. Petar Čule. Posebno se to odnosi na one pobijene na Širokom Brijegu i potom zapaljene u ratnom skloništu. Njihovo ubojstvo ušlo je i u ono glasovito Pastirsко pismo iz rujna 1945. gdje su biskupi doslovno stavili glavu na panj braneći istinu. Međutim, komunističke tajne službe uskoro su prekinule svako istraživanje. Stoga nije čudno da smo dolaskom kakve slobode devedesetih godina prošloga stoljeća ponovno započeli s istraživanjima što se na kraju sve razvilo u Vicepostulaturu. Time smo odgovorili i na poziv pape Ivana Pavla II. da Crkva u novom tisućljeću popiše svoje mučenike – kazao nam je vicepostulator fra Miljenko Stojić, opisujući razloge utemeljenja Vicepostulature postupka mučenika „fra Leo Petrović i 65 subraće“.

Nakon što je Vicepostulatura pokrenula proces istraživanja u aktivnosti su se uključile i neke općine s hrvatskom većinom. U prvom redu Široki Brijeg i Ljubuški, gdje su u veljači 1945. komunističke vlasti dale pobiti većinu franjevaca, kao i znatan broj civila i ratnih zarobljenika

-Bilo je to za očekivati, jer osim franjevaca ubijeno je i mnoštvo vjernoga puka. Vicepostulatura nema zadatok izravno se baviti time, ali je došla na zamisao i uspjela je proširiti po različitim općinama da se ustroje povjerenstva za istraživanje i da što prije počnu s radom. Tako je i bilo – kazao je Stojić.

Obitelji žrtava mogu podnijeti prijavu protiv nepoznatog počinitelja

Stojić također primjećuje da niti Vicepostulatura niti općinska povjerenstva, po opisu svojih poslova, nemaju zadatok tražiti zločince.

-Oni traže žrtve i ispituju povjesne okolnosti u kojima se to dogodilo da bi lakše došli do istine. Traženje zločinaca, spada na državne vlasti i na obitelji pobijenih. Država mora, a obitelji mogu podignuti tužbe protiv živih ili nepoznatih počinatelja – odrješit je fra Miljenko Stojić.

U Bosni i Hercegovini još uvijek ne postoji popis masovnih grobnica ali ni popis žrtava komunističkih zločina.

-U zadatku općinskih povjerenstava, uz traženje žrtava na svome području, spada načiniti i njihov popis. Puno je toga već učinjeno pa će to povjerenstva sabrati i s mogućom brojkom izići u javnost. Na žalost još ne postoji središnji popis žrtava. Možda to učini neka koordinacija ovih povjerenstava, a svakako će to učiniti Komisija HBK i BK BiH za hrvatski martirologij. Ona uskoro počinje s tim po svim našim župama u Republici Hrvatskoj i BiH – ističe Stojić.

>>**Skrb za žrtve totalitarnih režima: Položen temeljni kamen za groblje mira**

Državne, entitetske i županijske institucije u BiH u ovome procesu uopće ne sudjeluju, izuzev pojedinaca.

-Naravno, hvala onim pojedincima, ne ćemo ih sada navoditi, koji su unatoč državne blokade pomagali i pomažu sav ovaj rad. Na tom polju posebno su se istakli načelnici i predsjednici vijeća pojedinih općina bez kojih bi bilo nemoguće ustrojiti sva dosadašnja povjerenstva – kaže fra Miljenko Stojić.

Stojić smatra da bi država BiH žurno trebalo ustrojiti tijelo koje bi prišlo postupku otkrivanja masovnih grobnica, njihovom stručnom istraživanju i mogućoj DNK analizi.

-Imajući upravo moguću DNK analizu u svijesti pri svakom iskopavanju grobišta nastojali smo odvojiti tijelo od tijela, a ne sve kosti skupiti zajedno što DNK analizu čini gotovo nemogućom. Na žalost ponekada neki upravo tako čine. Spomenuto tijelo trebalo bi načiniti i popis žrtava, a država slijedom svega podići optužbu barem protiv nepoznatog počinatelja.

Jure Krišto: Političke elite nisu sposobne ili čak ni voljne nositi se s mnogobrojnim društvenim izazovima i problemima

U djelu hrvatskih medija ovih su se dana pojavili natpisi kako se komunizam i Hitlerov nacional-socijalizam nikako ne mogu izjednačavati, čime se neizravno poručuje kako ni odnos prema žrtvama ne bi isti.

Hrvatski povjesničar dr. Jure Krišto, znanstveni savjetnik na **Hrvatskom institutu za povijest međutim**, negira takve teze. Za njega osobno komunizam i nacional-socijalizam su potpuno identični, kako u svojoj teoriji, tako i u praksi.

-I jedan i drugi su totalitarni sustavi vođeni ideologijom u kojoj je uništenje postavljeno kao cilj. Ne vidim bitne razlike između sustava kojemu je cilj uništenje neke rase ili društvene skupine - kategoričan je dr. Jure Krišto.

Od vlasti u Hrvatskoj i BiH očekuje punu implementaciju deklaracija Europskog parlamenta i Vijeća Europe o osudi totalitarnih režima.

-Svaka vlast, dostaona tog imena, dužna je ponajprije usvojiti tu deklaraciju kao dio svoga zakonodavstva. No samo usvajanje ne bi bilo dosta; potrebno bi bilo da se sadržaj te deklaracije sustavno provodi kroz obrazovne, kulturne i svake druge sustave u državi – navodi Krišto.

Smatra da isticanje znakovlja i simbola komunizma također spada pod odredbe zakon o zabrani isticanja znakovlja totalitarnih ideologija.

-Primjerice, ako već postoji zakon o zabrani isticanja znakovlja totalitarnih ideologija i režima koji su ih provodili, ne bi se smjelo događati, kao što je to slučaj u Hrvatskoj, da znakovlje i simboli komunističke ideologije budu izuzeti ili da se prema slučajevima njihove zloporabe blaže postupa. Ukratko, svijest o zločinačkom karakteru komunističke ideologije trebala bi postajati opće mjesto društvenoga života.

Isključivu odgovornost za ovakvo stanje Krišto vidi u političkim elitama, za koje navodi da „nisu sposobne ili čak ni voljne nositi se s mnogobrojnim društvenim izazovima i problemima“.

-O narodu je teško govoriti, jer bi to zahtijevalo opširene elaboracije, ali je moguće govoriti o političkim elitama koje predstavljaju narod. One, čini se, ili nisu sposobne ili čak ni voljne nositi se s mnogobrojnim društvenim izazovima i problemima. – zaključio je dr. Jure Krišto.

Damir Šimić

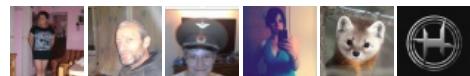
[Share](#) [Like](#) 6 Share

HR SVIJET | Hrvatska i Dijaspora Online | www.hrslijet.net

11,218 people like HR SVIJET | Hrvatska i Dijaspora Online | www.hrslijet.net.

[RESET USER SETTING](#) ▾ VRH